

Apstiprināts "LZA Vēstu" Redakcijas padomes sēdē
2023. gada 2. februārī.

Manuskriptu pieņemšanas noteikumi un prasības žurnālā "Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis. A daļa: humanitārās un sociālās zinātnes" iesniedzamajiem rakstiem

Vispārīgie noteikumi

"Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis" A daļa: humanitārās un sociālās zinātnes" (turpmāk — Žurnāls) regulāri publicē oriģinālus zinātniskus rakstus par aktuālām un nozīmīgām zinātnes tēmām sociālajās un humanitārajās zinātnēs.

Vadlīnijas žurnāla redaktoram, autoriem un recenzentiem balstītas Publicēšanas ētikas komitejas izstrādātajā Žurnālu redaktoru rīcības kodeksā (*COPE Code of Conduct for Journal Editors*).

Prasības raksta saturam

Rakstam jābūt oriģinālam, iepriekš nepublicētam pētījumam, kas uzrakstīts augstā zinātniskā līmenī, lietojot zinātnisko valodas stilu. Raksta saturam un struktūrai jāatbilst zinātniskās publikācijas veidošanas pamatprincipiem.

Rakstu valoda. Raksti iesniedzami latviešu valodā ar kopsavilkumu angļu valodā vai angļu valodā ar kopsavilkumu angļu vai latviešu valodā.

Raksta iesniegšana. Raksts jāiesniedz elektroniskā formātā, sūtot uz adresi: humana@lza.lv.

Raksta apjoms. Raksta apjomam jābūt no 12 000 līdz 40 000 rakstu zīmēm (ieskaitot atstarpes). Tajā skaitā autora/autoru dati, kā arī kopsavilkums 2000 rakstu zīmju apjomā. Ja pētījuma izklāstam nepieciešams plašāks apjoms, par to laikus jāvienojas ar redakciju. Maksimālais ilustrāciju skaits — piecas. Iesniedzot rakstu, autoram jāapstiprina, ka netiek pārkāptas trešo pušu autortiesības attiecībā uz publicējamo ilustratīvo materiālu.

Raksta struktūra

Nosaukums latviešu un angļu valodā.

Autora/autoru dati latviešu un angļu valodā: vārds, uzvārds, zinātniskais grāds, pārstāvētā institūcija, amats, e-pasta adrese, pētāmās zinātniskās tēmas.

Atslēgas vārdi latviešu un angļu valodā. Līdz pieciem atslēgas vārdiem: zinātniskā pētījuma pamatjēdzieni, kas raksturo tā tematiku un būtību.

Levads. Ievadā jāraksturo aplūkotās problēmas, jāpamato pētījuma nepieciešamība, jānorāda pētījuma aktualitāte, metodoloģiskā pieeja, tēmai būtiski līdz šim veiktie pētījumi.

Izklāsts. Raksta izklāsta daļā secīgi jāapraksta problēmas risinājums. Vēlams šo raksta daļu strukturēt ar apakšvirsrakstu palīdzību. Izklāstam jāattīstās loģiski, tam jābūt kompozicionāli pārdomātam, terminoloģiski un minēto faktu ziņā precīzam, skaidram, argumentētam.

Vēres un piezīmes – atbilstošās lappuses zemsvītras piezīmēs, nepieciešamības gadījumā šo informāciju dalot rindkopās.

Secinājumi. Raksta nobeiguma daļā jādod konspektīvi secinājumi, vērtējumi, ieteikumi. Jāformulē jaunās atziņas, likumsakarības, mērķa sasniegšanas pakāpe un būtība, sasniegto rezultātu zinātniskā novitāte un nozīme.

Avoti un literatūra. Alfabētiskā secībā tiek uzskaitītas raksta tapšanā izmantotās publikācijas un npublicētie materiāli.

Kopsavilkums angļu valodā. Kopsavilkums, kurā tiek detalizēta pētījuma būtība, metodoloģija, svarīgākie darba rezultāti. Kopsavilkuma apjoms — 2000 rakstu zīmes (ieskaitot atstarpes).

Pateicības (ja nepieciešams).

Tehniskās prasības

Raksta manuskripts ir jāiesniedz *.doc vai *.docx formātā. Ja rakstā nepieciešams lietot specifiskas rakstu zīmes, par to jābrīdina un jāvienojas ar redakciju par nepieciešamo atbalstu un tehniskajiem risinājumiem.

Rakstā lietojams latīņu alfabēts. Citā alfabētā rakstīta teksta atveidei, piemēram, atsauces vai personvārdu oriģinālrakstības norādes gadījumā, teksts jātransliterē (<https://translit.cc/>).

Manuskripta tehniskais noformējums

Fonta veids: Times New Roman.

Virsraksts: 14 punkti, treknināts; virsraksts tiek centrēts.

Autora/autoru vārds un uzvārds (ja nepieciešams, arī oriģinālrakstībā, kas liekama slīprakstā) un ziņas par autoru/autoriem: 12 punkti.

Nodaļu virsraksti: 12 punkti, treknināts.

Apakšnodaļu virsraksti: 12 punkti, slīpraksts.

Atslēgas vārdi: 12 punkti, treknināts.

Pamatteksts: 12 punkti, taisnots.

Attēlu, tabulu un grafiku paraksti: 10 punkti; paraksta beigās netiek likts punkts.

Kopsavilkums: 12 punkti.

Teksts vērēs: 10 punkti.

Intervāls starp rindām: 1,5.

Intervāls starp rindām vērēs: 1.

Rindkopas pirmās rindas atkāpe: 1,27.

Atstarpes starp rindkopām: netiek lietotas.

Tekstā tiek lietotas viena tipa pēdiņas: "Teksts teksts teksts teksts."

Izcēlumi tekstā atzīmējami ar trekninājumu.

Slīpraksts tekstā lietojams citvalodu teksta atveidei, piemēram, cittautu personvārdu oriģinālrakstības izcēlumam.

Atsauces un komentāri: vērēs lappuses apakšā.

Lappuses numerācija: lapas labajā apakšējā stūrī.

Vienkāršas tabulas jāievieto tekstā atbilstošā vietā. Attēli, fotogrāfijas, ilustrācijas, tabulas, kas veidotas ar specifiskām profesionālajām programmām, jāiesniedz atsevišķi, pievienojot norādes un komentārus par to izvietošanu tekstā, tehnisko specifiku u. tml.

Visiem ilustratīvajiem materiāliem jābūt numurētiem. Nepieciešami attēlu, grafiku un tabulu paraksti, tehniskie paskaidrojumi. Attēla paraksts veidojams pēc principa: 1. attēls.

Teksts teksts teksts teksts. Autorības norāde, piemēram, fotogrāfs: Jānis Bērziņš. Materiāla glabāšanas informācija (ja attiecināms). Attēla paraksta beigās netiek likts punkts.

Citāti atveidojami raksta pamatteksta valodā. Ja tiek citēts citvalodu teksts, tas jāsniedz tulkojumā, zemsvītras piezīmē norādot tulkošanu. Ja tulkojumu veicis raksta autors/autori, pirmajā šāda citējuma vietā pievienojama norāde: "Šeit un turpmāk citātu tulkojums mans — A. I. [autora iniciāļi]." Ja teksta uztverei būtiski, zemsvītras piezīmē var sniegt arī citāta oriģinālu, liekot to slīprakstā, bez pēdīnām.

Citāta robežas atzīmējamas ar pēdīnām: "Teksts teksts teksts teksts." Citāti tiek rakstīti pamatteksta fontā bez papildu izcēluma.

Ja citāta oriģinālā lietoti kādi izcēlumi, tos saglabā, kvadrātiekvās pievienojot norādi un raksta autora/autoru iniciāļus: [oriģināla izcēlums – A. I.]. Ja nepieciešams, citāta tekstā autors/autori var veidot izcēlumus, kvadrātiekvās pievienojot norādi un raksta autora/autoru iniciāļus: [mans izcēlums – A. I.].

Ja citātā tiek izlaists vārds vai vārdi, vai teksta daļas, šie teksta izlaidumi atzīmējami ar [..].

Ja nepieciešams, raksta pamattekstā var veidot izcēlumus, lietojot trekninājumu. Ieteikums rūpīgi pārdomāt šādu izcēlumu nepieciešamību, lai lieki neapgrūtinātu teksta lasāmību.

Pirmajā personas pieminējuma vietā jānorāda personas pilns vārds un uzvārds, turpmāk tekstā tiek lietots tikai personas uzvārds, nepieciešamības gadījumā – vārds un uzvārds (lai nerastos pārpratumi). Iniciāļi netiek lietoti.

Cittautu personas pieminējuma gadījumā iekavās jānorāda personvārdu oriģinālrakstība, kas liekama slīprakstā, iekavas saglabājot taisni. Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā jāveido iespējami precīzi, ievērojot tradīciju un gramatikas normas (sk., piemēram: Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/85209-noteikumi-par-personvardu-rakstibu-un-lietosanu-latviesu-valoda-ka-ari-to-identifikaciju>; Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā. Pieejams: <https://www.personvarduatveide.lv/> [sk. 26.01.2023.]).

Rakstā, atsaucoties uz citvalodu publikācijām, kā pirmais tiek norādīts nosaukuma tulkojums latviski, iekavās sniedzot nosaukuma oriģinālrakstību slīprakstā, ja būtiski, var pievienot pirmpublicējuma gadu vai citu informāciju.

Rakstos latviešu valodā vārdus "gads" un "gadsimts" raksta pilniem vārdiem.

Aiz punkta, komata, gadskaitļa un gadsimta skaitļa, kam seko punkts, jābūt vienai atstarpei.

Vēres, piezīmes, avotu un literatūras saraksts

Par vēru precizitāti atbild raksta autors/autori.

Citējot vai pārstāstot avotu, vērē norādāma konkrēta lappuse/lappuses.

Vērēs rakstiem grāmatās vai periodiskajos izdevumos jānorāda raksta robežu lappuses.

Papildinformācija, piemēram, red./ed.; u. c./et al.; bez dat./n. d.; Nr./No. u. tml., norādāma valodā, kādā ir izmantotais materiāls.

Ja materiālam nav zināms autors, jālieto norāde [Anon.] vai jāuzrāda "domājamais autors" (sk. piemēru par laikraksta publikācijas atsaucē veidošanu).

Atkārtota citējuma/pārstāsta gadījumā veidojama saīsinātā atsaucē: Uzvārds, Vārds (GADS). Grāmatas [slīprakstā] vai raksta nosaukums [taisni], XX. lpp.

Atkārtoti atsaucoties uz nepublicētu materiālu: *Materiāla nosaukums, adresāts un/vai mērķis* [slīprakstā], XX. lpp.

Ja uz vienu materiālu vairākas atsauces seko cita citai, lieto norādi “Turpat” un citāta/pārstāsta lappuses/lappušu norādi.

Ja nepieciešams, vērē iekļautais komentārs strukturējams rindkopās.

Nepublicēti materiāli

Materiāla nosaukums, adresāts un/vai mērķis [slīprakstā]. Dokumenta izstrādāšanas datums [diena, mēnesis, gads – 01.01.1901.]. Arhīva/bibliotēkas/muzeja nosaukums, fonds/kolekcija, apraksts (ja ir), lietas vai vienības numurs, vai inventāra numurs, lapa/lapas [ja atsauce uz visu materiālu kopumā] vai citāta/pārstāsta konkrētās lappuses norāde.

Jelgavas reālskola. Pārskati par skolēnu pārceļšanu uz nākamo klasi 1913.–1914. g. LVVA, 623. f., 1. apr., 42. l., 136 lp.

Ja materiāla aprakstošā informācija pietiekama, var veidot atsauci kā publicētam materiālam.

Uzvārds, Vārds (GADS). *Materiāla nosaukums, satura apraksts* [slīprakstā]. Glabāšanas informācija: arhīva/bibliotēkas/muzeja nosaukums, fonds/kolekcija, apraksts (ja ir), lietas vai vienības numurs, vai inventāra numurs, lapa/lapas [ja atsauce uz visu materiālu kopumā] vai citāta/pārstāsta konkrētās lappuses/lappušu norāde.

Eglītis, Viktors (bez dat.). *Vēstule Marijai Stalbovai*. Rakstniecības un mūzikas muzejs, V. Egl. R3/18, inv. nr. 12345, 1. lpp.

Viena autora grāmata

Uzvārds, Vārds (GADS). *Grāmatas nosaukums* [slīprakstā]. Izdevums, sējums, daļa [lietojot apzīmējuma saīsinājumu: izd., sēj., d.]. Izdošanas vieta: izdevējs, [ja nepieciešams: citāta/pārstāsta konkrētās lappuses/lappušu norāde].

Struka, Ieva (2022). *Par skaisto un aplamo dzīvi*. Rīga: Dienas Grāmata, 97. lpp.

Payen, Guillaume (2016). *Martin Heidegger. Catholicisme, révolution, nazisme*. Paris: Perrin.

Divu vai vairāku autoru grāmata

Uzvārds, Vārds; Uzvārds, Vārds (GADS). *Grāmatas nosaukums* [slīprakstā]. Izdevums, sējums, daļa [lietojot apzīmējuma saīsinājumu: izd., sēj., d.]. Izdošanas vieta: izdevējs, [ja nepieciešams: citāta/pārstāsta konkrētās lappuses/lappušu norāde].

Sproģe, Ludmila; Vāvere, Vera (2002). *Latviešu modernisma aizsākumi un krievu literatūras “sudraba laikmets”*. Rīga: Zinātne, 37. lpp.

Ja grāmatai ir vairāk nekā divi autori, norāda pirmā autora uzvārdu un vārdu, pēc kā liek norādi “u. c.”.

Raksts vairāku autoru grāmatā vai kolektīvajā monogrāfijā

Uzvārds, Vārds (GADS). Raksta nosaukums. Uzvārds, Vārds u. c. [ja nepieciešams, jānorāda autora pozīcijā minētās personas statuss, proti, redaktors, sastādītājs u. tml.]. *Grāmatas nosaukums* [slīprakstā]. Izdevums, sējums, daļa [lietojot apzīmējuma saīsinājumu: izd.,

sēj., d.). Izdošanas vieta: izdevējs, [raksta lappušu robežas vai citāta/pārstāsta konkrētās lappuses/lappušu norāde].

Kalnačs, Benedikts (2017). Nācījas kartēšana un kultūras atmiņa 19. un 20. gadsimta mijas latviešu literatūrā. Kalnačs, Benedikts u. c. *Fin de siècle. Literārā kultūra Latvijā*. Rīga: LU LFMI, 17.–95. lpp.

Kolektīvās monogrāfijas gadījumā grāmatas "autora pozīcijā" norāda sastādītāja/sastādītāju vai zinātniskā redaktora/redaktoru uzvārdu un vārdu.

Pašāne, Agnese (2022). Lībiešu kultūrtelpa. Muktupāvela, Rūta u. c. (zin. red.). *Kultūras mantojuma kopienas: prakses, attīstība un izaicinājumi*. Rīga: Latvijas Kultūras akadēmija, 252. lpp.

Raksts žurnālā

Uzvārds, Vārds (GADS). Raksta nosaukums. *Žurnāla Nosaukums* [slīprakstā], numurs/daļa/sējums, [raksta lappušu robežas vai citāta/pārstāsta konkrētās lappuses/lappušu norāde].

Ross, Nathan. (2015). On Truth Content and False Consciousness in Adorno's Aesthetic Theory. *Philosophy Today*, No. 59(2), pp. 269–270.

Raksts laikrakstā

Uzvārds, Vārds (GADS). Raksta nosaukums. *Laikraksta Nosaukums* [slīprakstā], datums, [raksta lappušu robežas vai citāta/pārstāsta konkrētās lappuses/lappušu norāde].

Krūza, Kārlis (1918). Grūtais jautājums. *Jaunākās Ziņas*, 13.12., 3.–5. lpp.

Ja rakstam nav norādīts autors, "autora pozīcijā" liekama norāde [Anon.] vai "domājamais autors" [kvadrātiekvāds], proti, ja, piemēram, tiek citēts teksts no redakcijas slejas, kura nav parakstīta ar redaktora vārdu, var likt norādi uz laikraksta redakciju kopumā.

[Anon.] (1959). Skaists pasākums. *Rīgas Balss*, 17.03., 4. lpp.

[Laiks] (2007). Redakcijas sleja. *Laiks*, 29.09., 1. lpp.

Interneta resursi

Uzvārds, Vārds (GADS). Teksta nosaukums. *Tīmekļa vietnes nosaukums* [slīprakstā], publicēšanas datums. Pieejams: tīmekļa vietnes adrese/URL [sk. 01.01.2023.].

Suroyo, Gayatri; Kihara, Leika (2022). Indonesia urges G20 collaboration as Ukraine crisis overshadows meeting. *Reuters*, 17.02. Available: <https://www.reuters.com/markets/rates-bonds/g20-finance-leaders-debate-inflation-fallout-tighter-policy-2022-02-16/> [sk. 30.07.2022.].

Ja nav precīzi identificējams vietnes nosaukums, uzreiz aiz materiāla nosaukuma un datuma liekama norāde "Pieejams/Available" un saites adrese, pēdējā skatījuma datuma norāde.

[ILO] (n. d.). The impact of the war on income and employment in Ukraine, [n. d.]. Available: <https://www.ilo.org/budapest/what-we-do/projects/ukraine-crisis/lang--en/index.htm> [sk. 26.07.2022.].